

XAVIER GÓMEZ

Boi Ruiz entre los responsables de la patronal sanitaria, Manuel Jovells y Helena Ris

Los hospitales ahorran energía

SALUD ► La mayoría de los hospitales de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XUHP) ha reducido el consumo de agua, electricidad, combustible y papel, con lo que ha logrado un ahorro medio del 7%. Es la principal aportación, al menos la más extendida, a un objetivo en el que la mayoría de las gerencias están de acuerdo, pero para el que no hay mucho previsto: un desarrollo sostenible de los hospitales. Ese es uno de los resultados de una encuesta realizada por la consultora Gesaworld y la Unió Catalana d'Hospitals, la patronal sanitaria

que estrenaba ayer relevo de cargos. Al ex presidente de la agrupación ahora conseller de Salut, Boi Ruiz, le sustituye Manuel Jovell, que también estuvo en las quinielas para el cargo de conseller. A la nueva secretaria general del departamento, Roser Fernández, la sustituye como directora general de la Unió Helena Ris, directora general del Parc Taulí. Para los gerentes y directivos que participaron ayer en un debate en Iese sobre sostenibilidad sanitaria, no es una moda, sino la única vía de lograr más eficiencia en el sistema. / **A. Macpherson**

EDUCACIÓ » Temor que l'escola pública perdi pes davant els centres concertats

El sector educatiu vol canvis amb consens

DANI CORDERO
BARCELONA

Tres setmanes després de la constitució del Govern, el sector educatiu encara descobreix quines seran les claus del que serà la legislatura. Saben que passaran moltes coses, però no quines. Ni en quin ordre. Ni tan sols han detectat moviments de la nova conselleria, Irene Rigau, tot i haver-hi mantingut una reunió. Com a molt, la criticada retallada del 70% dels ajuts destinats a l'organització d'activitats per a la setmana blanca. En públic, només ha defensat aquesta mesura el portaveu del Govern, Francesc Homs, ahir mateix. Només se sap que la gran prioritat serà el 30% d'alumnes que pateixen fracàs escolar. Però tampoc s'han donat a conèixer les mesures per posar fi a l'agulla.

Sembla assegurat que Rigau no tindrà un mandat tan conflictiu com el que va tenir el seu predecessor, Ernest Maragall, que en els últims dos anys va patir sis vagues de professors a causa de l'elaboració de la Llei d'Educació de Catalunya (LEC). De Rigau s'espera més diàleg. I menys decisions unilaterals.

El desplegament de la LEC és a hores d'ara una de les gran preocupacions dels sindicats, sobretot pel decret de direcció, que dota de més atribucions els gestors de les escoles públiques, amb poders avaluatius i fins i tot retribuïts sobre el professorat. "És la indefensió absoluta del professorat", assenyala la secretària general d'USTEC, Rosa Cañadell, mentre recorda el debat existent actualment, en què s'intenta dotar de més prestigi els professors.

Es en aquest àmbit que des dels sindicats es reclama al Govern que es mogui pel consens, tal com explica la responsable d'Ensenyament de CCOO, Montse Ros. "Retirar el decret de direcció seria un gest. No podem mantenir una confrontació perpètua", assenyala mentre avisa: "Que si estarem més tranquils? Impossible. No hi ha quarts i ja esteu esperant el conflicte laboral".

És que hi ha temor sobre la retallada de sous i s'espera sobretot que el Govern mantingui el compromís de la LEC d'equiparar els sous i les condicions dels docents de l'escola concertada. I també se-

Dues alumnes en una escola de Barcelona. EDU BAYER

La decisió de posar fi a la sisena hora fa témer per 3.600 professors

L'entitat Rosa Sensat demana que també es fixi que no és important

bre el que pugui passar amb els 3.600 mestres que s'han incorporat a l'escola pública en els últims cinc anys per assumir la sisena hora. Els sindicats són conscients que la posada en marxa d'aquesta mesura ha aportat nous mestres, però que també ha deixat molts dubtes. "Pedagògicament no funcionava, organitzativament no era clara i econòmicament era cara", assenyala Cañadell. Rigau ja ha parlat d'eliminar-la, com la denominada setmana blanca. Però,

en tot cas, no volen renunciar a aquests mestres en considerar que la demanda de nous professors serà d'entre 7.000 i 8.000 en els pròxims set anys.

"La nostra por és sobre el model d'escoles concertades i que l'escola pública no sigui l'eix prioritari", subratlla la responsable d'ensenyament d'UGT, Roser Font, que adverteix que Rigau "buscarà maneres de reduir places i reduir pressupost". És tracta d'una preocupació compartida per CCOO i UGT.

La Fundació Escola Cristiana de Catalunya, que aglutina centres del sector concertat, considera prioritari que es doni un impuls urgent "a les ajudes a l'escolarització d'alumnat en situació socioeconòmica desfavorida", una de les mesures estrella del Pacte Nacional per a l'Educació. El secretari general adjunt de l'entitat, Carles Armentgol, assenyala que els ajuts han disminuït des de llavors, i per això

en demana l'actualització i la supressió de "la condició del nombre mínim d'alumnes per tenir accés a l'ajut".

Els grans sindicats temen que CIU prioritzi l'escola concertada en les edats d'escolarització obligatòria (fins als setze anys), però són favorables que s'introdueixi el concert en l'educació posterior. USOC, el principal sindicat de l'escola concertada, assegura que s'ha de potenciar definitivament, ja que a hores d'ara "no arriba al 10%". Però en l'actual situació de retallades, és possible? "Diuem que d'aquí dos anys podem fer alguna cosa i deien que la LEC tenia memòria econòmica i que estava assegurada", assenyala Francesc Portalés, responsable d'ensenyament del sindicat.

Des de l'Associació de Mestres Rosa Sensat mantenen que tan important és fixar els eixos prioritaris de la legislatura com els que no ho seran. I entre aquests últims assenyalen que han d'estar el decret d'autonomia de centres, la pissarra digital i el calendari escolar. La consellera Rigau té la paraula. Els professors segueixen esperant. •

TRIBUNAL SUPREM

Support al model d'immersió

Les tres últimes sentències del Tribunal Suprem que censuren la Generalitat no són considerades un problema gaire greu pels representants dels professors. De fet, el Govern i la consellera Irene Rigau trobaran el suport dels sindicats en aquest tema. El col·lectiu de mestres considera que la política d'immersió lingüística no ha estat un obstacle per als alumnes catalans, que aconsegueixen el mateix rendiment en castellà que els alumnes de la resta d'Espanya. De fet, es busca la manera de fer un front comú per deixar clar que el model català és l'adequat i que no s'ha de tocar.

Més Catalunya

Mascarell i Joan amb alguns dels guardonats. ACN

CULTURA

Més recursos per al cinema català

BARCELONA// El conseller de Cultura va rebre ahir els guardonats dels premis Gaudi. Mascarell va reconèixer que el 2011 no serà un any "senzill", i tot i no arriscar-se a donar xifres que no està segur de poder complir, es va comprometre a treballar per dotar el cinema dels recursos necessaris perquè es converteixi en un sector estratègic de la cultura catalana.

PATRIMONI

Ampliació d'horaris a la Sagrada Família

BARCELONA// La junta constructora de la Sagrada Família va acordar ahir l'ampliació de l'horari de visita durant les jornades de portes obertes dels propers dissabtes 22 i 29 de gener, fins a les sis de la tarda. El motiu és la gran acollida i l'interès suscitat per la iniciativa de portes obertes de forma gratuïta, segons va informar l'entitat.

Cues per veure el temple.

SUCCESSOS

Quatre ferits en un incendi a Mollet

BARCELONA// Quatre persones van quedar ahir ferides de diversa consideració per inhalació de fum en incendiar-se un bloc de pisos a Mollet del Vallès, del qual els bombers van haver de rescatar un grup de veïns que es protegien de les flames. L'incendi es va iniciar cap a les 17.50 hores, per motius que encara es desconeixen.

POLÍTICA

Hereu i Tura negocien les primàries del PSC

BARCELONA// L'alcalde de Barcelona, Jordi Hereu, i l'exconsellera de Justícia, Montserrat Tura, van començar ahir una ronda de negociacions per tal de concretar com es desenvoluparan les primàries del PSC a Barcelona. També van pactar la distribució del calendari i els recursos que la federació local socialista posarà a disposició de cadascú.

HOSPITALS

La gestió sostenible permet retallar costos

BARCELONA// Els hospitals poden estalviar un 7% del pressupost introduint criteris de sostenibilitat en la gestió, segons una enquesta duta a terme a 36 centres. El sondeig revela també que el 80% dels hospitals han desplegat iniciatives per reduir consums d'electricitat, paper, aigua i climatització i retallar els costos d'aquests capítols.

SUCCESSOS

Quatre detinguts per estafar 150 persones

BARCELONA// Els Mossos d'Esquadra han detingut quatre persones acusades de sostreure targetes de crèdit i estafar-ne els propietaris. Els quatre detinguts haurien aprofitat l'enviament massiu de targetes als clients amb el nou xip. El frau podria ascendir fins als 200.000 euros i hauria afectat unes 150 persones.

La sanidad concertada identifica la práctica asistencial como el área con más potencial de ahorro

BARCELONA, 18 Ene. (EUROPA PRESS) -

La sanidad concertada de Catalunya, que atiende al 25% de la población en la comunidad, ha identificado la práctica asistencial diaria como el área con mayor potencial de ahorro, según se desprende de la primera encuesta sobre desarrollo sostenible realizada en hospitales privados de La Unió.

El estudio, realizado entre los equipos directivos de 36 centros hospitalarios asociados a dicha patronal --la mitad de los centros adscritos a la Red Hospitalaria de Utilización Pública (XHUP)--, subraya que el 52% de los encuestados aseguran que ya integran criterios de sostenibilidad en su práctica diaria, si bien solo un tercio reconoce tenerla realmente asumida en los instrumentos de gestión.

En cualquier caso, una amplia mayoría asegura que es importante integrar dichos criterios de sostenibilidad, y precisan que en el 72% de los centros hospitalarios ya existe una persona o una comisión responsable de hacerlo.

Por ello, auguran que en 2011 se duplicará la elaboración de planes de sostenibilidad, de comunicación y de mejora de la movilidad, mientras que las medidas de ahorro en el consumo de agua, energía y gestión de residuos posibilitan un margen de maniobra menor, al ya estar más extendidas.

Los centros adscritos a La Unió, que respondieron la encuesta entre junio y septiembre de 2010 y por tanto antes de que su ex presidente, Boi Ruiz, fuera nombrado conseller de Salud de la Generalitat, señalan que la movilidad de pacientes y personal es el área con mayor dificultad para introducir criterios sostenibles.

Salut

Els hospitals catalans gasten un 7% menys en energia

La introducció de pràctiques sostenibles als hospitals catalans ha dut a una reducció mitjana del 7% en el seu consum energètic. El Conseller Boi Ruiz ha comparegut a la presentació dels resultats

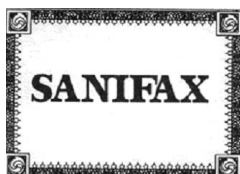
REDACCIÓ

Barcelona | Actualitzada el 18/01/2011 22:03

"El medi ambient és un pacient més a tractar", segons el nou Conseller de Salut, Boi Ruiz. S'expressava en la presentació dels resultats de les iniciatives que han dut a terme els centres de salut catalans per augmentar la sostenibilitat. De moment, les dades són positives: els hospitals han reduït un 7% de mitjana el consum energètic. El 80% dels hospitals han aplicat mesures per reduir el consum d'electricitat, paper, aigua i climatització; un 72% dels centres tenen una persona o grup dedicats a treballar pel desenvolupament sostenible; un 25% disposa o està en procés d'aconseguir una certificació ambiental.

El desenvolupament sostenible, segons ha explicat el Conseller de Salut, Boi Ruiz, en què ha estat la seva primera aparició pública, fins ara s'havia aplicat en els àmbits econòmic i social. La novetat que s'ha introduït els darrers anys és la sostenibilitat mediambiental, "la relació dels operadors i centres sanitaris amb el medi ambient", explicava Ruiz.

L'estudi abasta tots els hospitals de la Unió Catalana d'Hospitals i el 52% dels de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública.

Fecha: 19 de enero de 2011

L'enquesta sobre desenvolupament sostenible als hospitals catalans ha estat elaborada per Gesaworld i la Unió Catalana d'Hospitals, i abasta tots els centres d'aquesta associació empresarial, el 52% dels centres adscrits a la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP)

LOS HOSPITALES CATALANES REDUCEN UN 7% DE MEDIA EL CONSUMO ENERGÉTICO AL INTRODUCIR PRÁCTICAS SOSTENIBLES

L'enquesta és la primera iniciativa d'aquest tipus a Catalunya i a tot l'Estat

- Els centres duen a terme múltiples iniciatives en el marc del desenvolupament sostenible, ja sigui en l'àmbit econòmic (estalvi de costos), social (millora de la qualitat) i ambiental (reducció dels impactes).
- El 80% dels hospitals han desplegat iniciatives per reduir consums d'electricitat, paper, aigua i climatització. Aquestes iniciatives han suposat un estalvi aproximat del 7% en aquests capítols.
- El 72% dels centres tenen una persona o grup de treball responsable de les actuacions en desenvolupament sostenible.
- Un 52% dels responsables assistencials considera que la pràctica diària ja integra criteris de sostenibilitat i un 30% dels centres han impulsat iniciatives d'integració de la sostenibilitat en la pràctica assistencial.
- Un 25% dels centres disposa o està en procés d'assolir una certificació ambiental.

La primera enquesta sobre desenvolupament sostenible als hospitals, elaborada per la consultora **Gesaworld** i l'associació d'entitats sanitàries i socials la **Unió Catalana d'Hospitals** demostra que el **80% dels hospitals han desplegat iniciatives per reduir consums d'electricitat, paper, aigua i climatització**. Com a resultat d'aquestes iniciatives s'ha aconseguit un estalvi del 7% en aquests àmbits.

L'enquesta posa damunt la taula elements molt positius que demostren que els hospitals catalans porten a terme múltiples iniciatives emmarcades en l'àmbit del desenvolupament sostenible en el seu triple vessant: econòmic (estalvi de costos), social (millora de la qualitat) i ambiental (reducció dels impactes).

L'enquesta ha estat contestada per un **52% dels centres adscrits a la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP)**, tots ells associats a la Unió Catalana d'Hospitals, i és la **primera iniciativa d'aquest tipus que es porta a terme no només en l'àmbit català, sinó també a tot l'Estat**.

Els directius hospitalaris veuen com un element positiu la introducció d'elements de sostenibilitat als centres sanitaris.

En aquest sentit, **només un 4% ho considera un cost afegit per a l'organització, mentre que un 83% ho considera un valor afegit per a l'hospital**.

Pel que fa a les eines per facilitar la implantació dels criteris de desenvolupament sostenible als hospitals, un 83% considera que el pla estratègic del centre és l'eina cabdal, la qual cosa demostra que s'opta per una visió global i integral en la implantació d'aquests criteris.

Quant a les possibilitats reals d'introduir criteris de desenvolupament sostenible, els enquestats consideren que l'àmbit on això resulta més fàcil és el relacionat amb els recursos físics (consums, infraestructures i residus), mentre que la mobilitat, la despesa de personal i l'àmbit assistencial és el capítol on es percep major distància per aplicar mesures concretes de sostenibilitat.

La importància que els hospitals catalans donen a la sostenibilitat també queda reflectida en el fet que **un 72% dels enquestats identifiquen en el seu centre un responsable o bé un equip de treball al capdavant d'aquest àmbit de responsabilitat.**

Igualment, **un 69% dels centres confirmen disposar d'indicadors per mesurar la implantació i efectivitat de les accions desplegades**, xifra que es redueix al 36% pel que fa la incorporació d'aquests indicadors al quadre de comandament. D'altra banda, **un 25% dels hospitals enquestats disposa o està en procés d'assolir alguna de les principals certificacions acreditatives** (ISO i EMAS, principalment).

Pel que fa a l'activitat principal dels hospitals, és a dir, la pràctica assistencial, val a dir que el 80% valora positivament la importància d'integrar-hi criteris de sostenibilitat i considera que aquest criteri és compartit pels professionals sanitaris. **Un 52% considera que la pràctica diària ja integra criteris de sostenibilitat i un 30% dels centres han impulsat iniciatives en aquest sentit.**

En aquest sentit, la introducció de noves tecnologies a aquests processos –història clínica compartida, telediagnòstic- tenen un nivell de penetració important amb beneficis econòmics (menys despesa), ambiental (menys paper) i social (menys desplaçaments).

En l'àmbit d'optimització del consum de recursos físics, **el 80% dels hospitals han desplegat iniciatives per reduir consums d'electricitat, paper, aigua i climatització.** Aquestes iniciatives han suposat un **estalvi aproximat del 7% en aquests capítols.** Per contra, només un 34% dels hospitals disposa d'un pla de mobilitat dels treballadors i només un 20% també compta amb actuacions específiques d'aquest tipus adreçades específicament a pacients i familiars.

En paraules de **Roser Vicente, Directora General de Gesaworld**, l'enquesta posa damunt la taula reptes com són la necessitat *"d'integrar el desenvolupament sostenible en la pràctica assistencial a través dels professionals que han de liderar el canvi d'hàbits i processos"*.

Per la seva part, **el President de la Unió Catalana d'Hospitals, Manel Jovells**, ha destacat que l'enquesta *"evidencia el compromís, la voluntat i el convenciment dels hospitals catalans d'apostar per la sostenibilitat econòmica, ambiental i social"*. Ambdues entitats han mostrat la intenció de donar continuïtat anual a l'enquesta i la voluntat de constituir-se en un observatori de tendències i ampliar la mostra a entitats sociosanitàries, entitats de titularitat privada, així com a hospitals no associats a La Unió.

SOSTENIBILIDAD SEGÚN UNA ENCUESTA REALIZADA A DIRECTIVOS DE 36 CENTROS CATALANES

La mayoría de los hospitales ahorran en luz, agua y papel

→ La mayor parte de directivos de hospitales generales básicos y terciarios o monográficos consideran el desarrollo sostenible un valor

añadido y aplican actuaciones para la reducción del consumo de energía y papel, según una encuesta realizada en Cataluña.

■ **C. F.** Barcelona
Una encuesta de 45 preguntas realizada a directivos de 36 hospitales por la consultora Gesaworld y la Unión Catalana de Hospitales (UCH) ha revelado que la mayoría aplica acciones tendentes a la reducción del consumo de electricidad (72,2 por ciento), papel (66,7), agua (66,7) y climatización (63,9), y la mitad sensibiliza a sus profesionales (52,8) y realiza auditorías energéticas (50). Esas actuaciones juntas suponen ahorros de en torno al 7 por ciento de media (agua, electricidad, combustible y papel) y del 2,5 por ciento en el caso de las emisiones de CO₂.

Se ha calculado que todas las actuaciones juntas suponen ahorros en torno al 7 por ciento de media y del 2,5 por ciento en el caso de las emisiones de CO₂

La encuesta, realizada con el objetivo de conocer cómo se está abordando el desarrollo sostenible en los centros de agudos e impulsar iniciativas específicas, revela que el 83 por ciento de los directivos lo considera "un valor añadido" para su hospital, aunque sólo un 25 por ciento "algo obligatorio". Los que creen que se trata de un

"coste añadido para la organización" son únicamente el 4 por ciento.

Entre los resultados del estudio destaca igualmente que el 83 por ciento opina que el desarrollo sostenible debe figurar en el plan estratégico del hospital y donde ven más posibilidades de aplicación es (por este orden) en consumo de energía y de agua, nuevas infraestructuras y reformas y gestión de residuos.

¿Gerente o comisión?

El 72 por ciento de los centros ha informado de que disponen de una persona o comisión responsable del desarrollo sostenible; en el 18 por ciento de los casos el responsable directo es el director gerente y en el 21 por ciento, una comisión.

La mayor parte (80,5 por ciento) de los directivos creen que es importante integrar criterios de sostenibilidad en la práctica asistencial, que es el ámbito en el que tienen una menor implantación, y están seguros de que eso no supondría ninguna pérdida en la eficiencia; de hecho, el 52,7 por ciento está convencido de que la práctica diaria ya integra estos criterios.

En cuanto a las actuaciones

Más del 90 por ciento disponen de historia clínica informatizada y la mayoría, de telediagnóstico, teleformación y teleconsulta

nes que más se están aplicando son: gestión de residuos (88,6 por ciento), planes de ahorro energético (80,6), ahorro de agua (72,2), criterios específicos en nuevos edificios y en rehabilitación (61,1) y en compra de bienes y servicios (52,9).

En un apartado de la encuesta dedicado al uso de nuevas tecnologías, los directivos han informado de que usan mayoritariamente historia clínica informatizada (91,6 por ciento de los hospitales generales básicos y 90,9 de los de alta tecnología o monográficos) y, en menor proporción, telediagnóstico (73,9/63,6), teleformación (40/63,6), teleconsulta (39,1/54,5) y telemonitorización y telecontrol (30/60). El uso de la web 2.0, aunque reciente, es ya significativo: 28,5 por ciento en centros generales y 37,5 en terciarios.

CUATRO RETOS

De la encuesta de Gesaworld y la Unión Catalana de Hospitales se desprenden cuatro retos para los hospitales:

- Profundizar estratégica y operativamente en el desarrollo sostenible desde el ámbito del gobierno de las instituciones.
- Integrar el desarrollo sostenible en la práctica asistencial implicando a los profesionales que deben participar y protagonizar el cambio de hábitos y procesos garantizando y mejorando la calidad.
- Reforzar la visión del desarrollo sostenible como fuente de ahorro económico.
- Impulsar la difusión y *benchmark* de las numerosas iniciativas que van siendo una realidad y sus resultados.

La sanidad concertada reduce el gasto eléctrico

Gracias a sus políticas medioambientales han recortado el consumo cerca del 7%

CRISTINA RUBIO / Barcelona

La sanidad concertada se ha fijado como meta ineludible el ahorro, por lo que ha puesto en marcha una serie de medidas para rebajar los costes que se generan en los hospitales. Una iniciativa que cae como agua de mayo en un momento en el que se plantea la fórmula del copago y se cuestiona el déficit que arrastra la sanidad catalana. «La crisis obliga a cambiar de actitud y de responsabilidad», resume el presidente de la Unió Catalana d'Hospitals, Manel Jovells.

Parece que los hospitales privados catalanes quieren ser los primeros en mostrar su capacidad de ahorro y gestión. Según un estudio elaborado por la Unió, que aglutina la mayoría de clínicas concertadas

de Cataluña, los centros ya reducen un 7% de media su consumo en electricidad, papel, agua y climatización gracias a las políticas medioambientales desplegadas.

A pesar de que el 80% de los hospitales –entre ellos centros de renombre como el Parc Taulí, el Hospital Sant Joan de Déu o el Instituto Catalán de Oncología– ya aplican políticas de ahorro en el ámbito del consumo energético, para este 2011 se han marcado el propósito de reducir gastos en la práctica asistencial. Es decir, en el contacto directo con los pacientes.

Por ello, resulta imprescindible ponerse al día e informatizar todos los historiales clínicos para evitar repetir el trabajo en distintos centros a la vez. Casi el 74% de las clí-

nicas también creen necesario instaurar de una vez por todas el tele-diagnóstico e incluso la teleconsulta, uno de sus grandes retos.

Con estas medidas, los expertos calculan que se podrían ahorrar una parte sustancial del presupuesto e invertirlo en mejorar el contacto directo con el paciente, una de las asignaturas pendientes de la sanidad catalana.

De hecho, los médicos de la Unió quieren garantizar a toda costa la calidad en la atención de los enfermos. Por este mismo motivo, los centros hospitalarios ven del todo inviable recortar en la movilidad de los pacientes y en la contratación de personal.

Estos resultados contradicen una de las posibles medidas que quería aplicar el nuevo gobierno de Mas. El conseller de Salut, Boi Ruiz, –quien hasta hace poco presidía la Unió– se planteó la posibilidad de que los pacientes se pagaran los menús de las clínicas, así como los traslados a los centros hospitalarios. «El reto es mejorar la calidad con menos recursos económicos», avisa Manel Jovells.

SOSTENIBILIDAD SEGÚN UNA ENCUESTA REALIZADA A DIRECTIVOS DE 36 CENTROS CATALANES

La mayoría de los hospitales ahorran en luz, agua y papel

→ La mayor parte de directivos de hospitales generales básicos y terciarios o monográficos consideran el desarrollo sostenible un valor añadido y aplican actuaciones para la reducción del consumo de energía y papel, según una encuesta realizada en Cataluña.

I.C.F. Barcelona

Una encuesta de 45 preguntas realizada a directivos de 36 hospitales por la consultora Gesaworld y la Unión Catalana de Hospitales (UCH) ha revelado que la mayoría aplica acciones tendientes a la reducción del consumo de electricidad (72,2 por ciento), papel (66,7), agua (66,7) y climatización (63,9), y la mitad sensibiliza a sus profesionales (52,8) y realiza auditorías energéticas (50). Esas actuaciones juntas suponen ahorros de en torno al 7 por ciento de media (agua, electricidad, combustible y papel) y del 2,5 por ciento en el caso de las emisiones de CO₂.

Se ha calculado que todas las actuaciones juntas suponen ahorros en torno al 7 por ciento de media y del 2,5 por ciento en el caso de las emisiones de CO₂

La encuesta, realizada con el objetivo de conocer cómo se está abordando el desarrollo sostenible en los centros de agudos e impulsar iniciativas específicas, revela que el 83 por ciento de los directivos lo considera "un valor añadido" para su hospital, aunque sólo un 25 por ciento "algo obligatorio". Los que creen que se trata de un

"coste añadido para la organización" son únicamente el 4 por ciento.

Entre los resultados del estudio destaca igualmente que el 83 por ciento opina que el desarrollo sostenible debe figurar en el plan estratégico del hospital y donde ven más posibilidades de aplicación es (por este orden) en consumo de energía y de agua, nuevas infraestructuras y reformas y gestión de residuos.

¿Gerente o comisión?

El 72 por ciento de los centros ha informado de que disponen de una persona o comisión responsable del desarrollo sostenible; en el 18 por ciento de los casos el responsable directo es el director gerente y en el 21 por ciento, una comisión.

La mayor parte (80,5 por ciento) de los directivos creen que es importante integrar criterios de sostenibilidad en la práctica asistencial, que es el ámbito en el que tienen una menor implantación, y están seguros de que eso no supondría ninguna pérdida en la eficiencia; de hecho, el 52,7 por ciento está convencido de que la práctica diaria ya integra estos criterios.

En cuanto a las actuaciones

Más del 90 por ciento disponen de historia clínica informatizada y la mayoría, de telediagnóstico, teleformación y teleconsulta

que más se están aplicando son: gestión de residuos (88,6 por ciento), planes de ahorro energético (80,6), ahorro de agua (72,2), criterios específicos en nuevos edificios y en rehabilitación (61,1) y en compra de bienes y servicios (52,9).

En un apartado de la encuesta dedicado al uso de nuevas tecnologías, los directivos han informado de que usan mayoritariamente historia clínica informatizada (91,6 por ciento de los hospitales generales básicos y 90,9 de los de alta tecnología o monográficos) y, en menor proporción, telediagnóstico (73,9/63,6), teleformación (40/63,6), teleconsulta (39,1/54,5) y telemonitorización y telecontrol (30/60). El uso de la web 2.0, aunque reciente, es ya significativo: 28,5 por ciento en centros generales y 37,5 en terciarios.

CUATRO RETOS

De la encuesta de Gesaworld y la Unión Catalana de Hospitales se desprenden cuatro retos para los hospitales:

- Profundizar estratégica y operativamente en el desarrollo sostenible desde el ámbito del gobierno de las instituciones.
- Integrar el desarrollo sostenible en la práctica asistencial implicando a los profesionales que deben participar y protagonizar el cambio de hábitos y procesos garantizando y mejorando la calidad.
- Reforzar la visión del desarrollo sostenible como fuente de ahorro económico.
- Impulsar la difusión y *benchmark* de las numerosas iniciativas que ya son una realidad y sus resultados.

Els hospitals catalans comencen a integrar la gestió sostenible

---

Sostenible.cat
Redacció
20-01-2011

La primera enquesta sobre desenvolupament sostenible als hospitals, elaborada per la consultora **Gesaworld** i l'associació d'entitats sanitàries i socials la **Unió Catalana d'Hospitals** demostra que el **80% dels hospitals han desplegat iniciatives per reduir consums d'electricitat, paper, aigua i climatització. Com a resultat d'aquestes iniciatives s'ha aconseguit un estalvi del 7% en aquests àmbits.**

L'enquesta posa damunt la taula elements positius que demostren que els hospitals catalans porten a terme múltiples iniciatives emmarcades en l'àmbit del desenvolupament sostenible en el seu triple vessant: econòmic (estalvi de costos), social (millora de la qualitat) i ambiental (reducció dels impactes).

Val a dir, però que aquesta enquesta ha estat contestada per només un **52% dels centres adscrits a la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP)**, tots ells associats a la Unió Catalana d'Hospitals. No obstant, és **la primera iniciativa d'aquest tipus que es porta a terme no només en l'àmbit català, sinó també a tot l'Estat.**

Els directius hospitalaris veuen com un element positiu la introducció d'elements de sostenibilitat als centres sanitaris. En aquest sentit, **només un 4% ho considera un cost afegit per a l'organització, mentre que un 83% ho considera un valor afegit per a l'hospital.** Pel que fa a les eines per facilitar la implantació dels criteris de desenvolupament sostenible als hospitals, un 83% considera que el pla estratègic del centre és l'eina cabdal, la qual cosa demostra que s'opta per una visió global i integral en la implantació d'aquests criteris.

Quant a les possibilitats reals d'introduir criteris de desenvolupament sostenible, els enquestats consideren que l'àmbit on això resulta més fàcil és el relacionat amb els recursos físics (consums, infraestructures i residus), mentre que la mobilitat, la despesa de personal i l'àmbit assistencial és el capítol on es percep major distància per aplicar mesures concretes de sostenibilitat.

La importància que els hospitals catalans donen a la sostenibilitat també queda reflectida en el fet que **un 72% dels enquestats identifiquen en el seu centre un responsable o bé un equip de treball al capdavant d'aquest àmbit de responsabilitat.** Igualment, **un 69% dels centres confirmen disposar d'indicadors per mesurar la implantació i efectivitat de les accions desplegades,** xifra que es

redueix al 36% pel que fa la incorporació d'aquests indicadors al quadre de comandament. D'altra banda, un 25% dels hospitals enquestats disposa o està en procés d'assolir alguna de les principals certificacions acreditatives (ISO i EMAS, principalment).

Pel que fa a l'activitat principal dels hospitals, és a dir, la pràctica assistencial, val a dir que el 80% valora positivament la importància d'integrar-hi criteris de sostenibilitat i considera que aquest criteri és compartit pels professionals sanitaris. **Un 52% considera que la pràctica diària ja integra criteris de sostenibilitat i un 30% dels centres han impulsat iniciatives en aquest sentit.** En aquest sentit, la introducció de noves tecnologies a aquests processos -història clínica compartida, telediagnòstic- tenen un nivell de penetració important amb beneficis econòmics (menys despesa), ambiental (menys paper) i social (menys desplaçaments).

En l'àmbit d'optimització del consum de recursos físics, **el 80% dels hospitals ha desplegat iniciatives per reduir consums d'electricitat, paper, aigua i climatització.** Aquestes iniciatives han suposat **un estalvi aproximat del 7% en aquests capítols.** Per contra, només un 34% dels hospitals disposa d'un pla de mobilitat dels treballadors i només un 20% també compta amb actuacions específiques d'aquest tipus adreçades específicament a pacients i familiars.

En paraules de **Roser Vicente**, Directora General de Gesaworld, l'enquesta posa damunt la taula reptes com són la necessitat "d'integrar el desenvolupament sostenible en la pràctica assistencial a través dels professionals que han de liderar el canvi d'hàbits i processos".

Per la seva part, el President de la Unió Catalana d'Hospitals, **Manel Jovells**, ha destacat que l'enquesta "evidencia el compromís, la voluntat i el convenciment dels hospitals catalans d'apostar per la sostenibilitat econòmica, ambiental i social".

Ambdues entitats han mostrat la intenció de donar continuïtat anual a l'enquesta i la voluntat de constituir-se en un observatori de tendències i ampliar la mostra a entitats sociosanitàries, entitats de titularitat privada, així com a hospitals no associats a La Unió.